

ภาษาจ้วง: ภาษาไทในประเทศจีนตามทัศนะของนักวิชาการจีน

Zhuang Language: Chinese Scholars' Perspective on Tai language in China

รศ.ดร.เมฆม สอดส่องกฤษ
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

บทคัดย่อ

นักวิชาการจีนจัดภาษาจ้วงไว้ในตระกูลจีน-ทิเบต สาขาภาษาจ้วง-ต้ง ในสาขานี้มีสมาชิกที่มีถิ่นฐานอยู่ในประเทศจีนอยู่สามภาษา ได้แก่ ภาษาไต ภาษาบูยิ และภาษาจ้วง ซึ่งทั้งสามภาษานี้มีความใกล้ชิดเป็นระนาบเดียวกันกับภาษาไทย นั่นก็หมายความว่าภาษาทั้งสามนี้เป็นภาษาที่มีความใกล้ชิดกับภาษาไทยมากที่สุด บทความนี้มุ่งนำเสนอข้อมูลทางภาษาศาสตร์ของชนกลุ่มน้อยเผ่าจ้วงในประเทศจีน ตามทัศนะของนักวิชาการจีน เนื้อหาของบทความนำเสนอประเด็นสำคัญสองเรื่องคือ 1. ข้อมูลเกี่ยวกับชื่อเรียกและถิ่นที่อยู่ และ 2. ข้อมูลทางภาษา มีรายละเอียดเกี่ยวกับ (1) ระบบเสียง (2) ระบบคำ (3) ระบบไวยากรณ์ (4) การยืมคำ (5) ภาษาถิ่น และ (6) ตัวอักษร จากการสำรวจข้อมูลพบว่า แม้ว่าจะในประเทศไทยจะมีผลงานการศึกษาเกี่ยวกับภาษาจ้วงบ้างแล้วส่วนใหญ่ยังเป็นผลงานในรูปแบบของพจนานุกรมหากแต่ยังไม่มีข้อมูลที่นำเสนอให้เห็นถึงแนวคิดและทัศนะของนักวิชาการจีน บทความนี้จึงนำเสนอเพื่อให้เป็นข้อมูลสำหรับนักวิชาการชาวไทยได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

คำสำคัญ : ภาษาตระกูลจีน-ทิเบต ภาษาตระกูลไท ภาษาจ้วง ภาษาจ้วง (อักษรจ้วง)

Abstract

Chinese scholars have classified Zhuang language in Sino – Tibetan language family, Zhuang-Dong language branch. In this branch, there are three language members who have settled in China namely Dai, Buyi, and Zhuang. The three languages are most closely with Thai language. This article aims to present linguistic data on the minority tribe in China, Zhuang. As perceived by Chinese scholars, this article will present two main issues: 1) Naming and resident and 2) linguistic data which consists of (1) Phonology (2) wording system (3) Grammar (4) Borrow words (5) Dialects and (6) Characters. By investigating, it revealed that although there are many Thai researchers who work on Zhuang Dictionaries, but still lacking in composed of Chinese Scholars' Perspective. This article will contribute information for Thai scholar who would like to conduct further research related to the topic in the future.

Keywords: Sino-Tibetan language family, Tai language family, Zhuang language, Vahcuengh

บทนำ

ตามทรรศนะของนักวิชาการจีน ในหนังสือชื่อ “สังเขปภาษาตั้ง - ไถ” (侗台语族概论 Dǒng Tái yǔzú Gàilùn) ของผู้เขียนชื่อ เหลียงหมิ่น และ จางจวินหฺรู (梁敏, 张均如 Liáng Mǐn'Zhāng Jūnrú: 1996) จัดภาษา “ไท” ไว้ในภาษาตระกูลจีน-ทิเบต (汉藏语系 Hànzàng yǔxì) โดยมีสาขาและแขนงย่อยคือ สาขาภาษาจ้วง-ต้ง มีแขนงภาษาจ้วง-ไต ต้ง-ส่วย และหลี ในแขนงจ้วง-ไต มีสมาชิกที่มีผู้พูดตั้งถิ่นฐานอยู่ในประเทศจีนอยู่สามภาษา ได้แก่ ภาษาไต ภาษาปู้อี และภาษาจ้วง ซึ่งทั้งสามภาษานี้มีความใกล้ชิดเป็นระนาบเดียวกันกับภาษาไทยและภาษาลา นั่นก็หมายความว่าภาษาทั้งสามนี้เป็นภาษาที่มีความใกล้ชิดกับภาษาไทยมากที่สุด

จากข้อมูลการจัดแบ่งตระกูลภาษาของนักวิชาการจีนจะเห็นว่า ในประเทศจีนมีชนกลุ่มน้อยที่พูดภาษาที่เกี่ยวข้องกับภาษาไทยทั้งหมด 9 กลุ่ม ดังนี้

1.ชนกลุ่มน้อยเผ่าปู้อี	จัดอยู่ในตระกูลภาษาจีน-ทิเบต สาขาจ้วง-ต้ง แขนงจ้วง-ไต
2.ชนกลุ่มน้อยเผ่าไต	จัดอยู่ในตระกูลภาษาจีน-ทิเบต สาขาจ้วง-ต้ง แขนงจ้วง-ไต
3.ชนกลุ่มน้อยเผ่าต้ง	จัดอยู่ในตระกูลภาษาจีน-ทิเบต สาขาภาษาจ้วง-ต้ง แขนงภาษาตั้ง
4.ชนกลุ่มน้อยเผ่าเกอลา	จัดอยู่ในตระกูลภาษาจีน-ทิเบต แต่ยังไม่สามารถระบุได้ชัดเจนว่า จัดอยู่ในสาขาภาษาและแขนงภาษาใด นักวิชาการจีนมีแนวคิดแบ่งเป็นสองกระแสคือ จัดไว้ในสาขาภาษาแม้ว -เย้า อีกกระแสหนึ่งจัดไว้ในสาขาภาษาจ้วง-ต้ง
5.ชนกลุ่มน้อยเผ่าหลี	จัดอยู่ในตระกูลภาษาจีน-ทิเบต สาขาจ้วง-ต้ง แขนงภาษาหลี
6.ชนกลุ่มน้อยเผ่าเหมาหนาน	จัดอยู่ในตระกูลภาษาจีน-ทิเบต สาขาภาษาจ้วง-ต้ง แขนงภาษาตั้ง-ส่วย
7.ชนกลุ่มน้อยเผ่ามู่หล่าว	จัดอยู่ในตระกูลภาษาจีน-ทิเบต สาขาภาษาจ้วง-ต้ง แขนงภาษาตั้ง-ส่วย
8.ชนกลุ่มน้อยเผ่าส่วย	จัดอยู่ในตระกูลภาษาจีน-ทิเบต สาขาภาษาจ้วง-ต้ง แขนงภาษาตั้ง-ส่วย
9.ชนกลุ่มน้อยเผ่าจ้วง	จัดอยู่ในตระกูลภาษาจีน-ทิเบต สาขาภาษาจ้วง-ต้ง แขนงภาษาจ้วง-ไต

¹ผู้เขียนได้สร้างแผนภูมิภาษาที่แจ่มแจ้งให้เห็นความสัมพันธ์ของภาษาในสาขาจ้วง-ต้ง ไว้ในบทความชื่อ ภาษาปู้อี : ภาษาที่ใกล้ชิดกับภาษาไทยในประเทศจีน (เมฆม, 2557) สามารถอ่านรายละเอียดได้ในบทความดังกล่าว

²เกี่ยวกับประเด็นการจัดตระกูลภาษาไทย นักภาษาศาสตร์ใช้เกณฑ์การจัดแบ่งต่างๆกัน ทำให้มีความเห็นเกี่ยวกับการจัดตระกูลภาษาแตกต่างกันหลายแนวทาง เช่น จัดไว้ในภาษาตระกูลจีน-ทิเบต บ้างแยกออกมาจากตระกูลจีน-ทิเบต เรียกชื่อว่าภาษาตระกูลไท บ้างยังจัดให้มีความสัมพันธ์กับภาษาจีนอยู่ เรียกชื่อว่า ตระกูลภาษาสยาม-จีน บ้างใช้เกณฑ์ทางภูมิศาสตร์รวมภาษาไทยที่พูดอยู่ที่ประเทศจีนและเวียดนามทั้งหมดเรียกชื่อว่า ตระกูลภาษาไท-กะได เป็นต้น ซึ่งเรื่องนี้ ผู้เขียนได้เคยอธิบายไว้ในบทความที่เกี่ยวกับภาษาตระกูลไทมาแล้ว เช่น เมฆม (2552,2553,2554) จึงจะไม่กล่าวซ้ำในบทความนี้อีก

³ปัจจุบันนิยมเรียกว่าชาวม้งมากกว่า

ดังที่กล่าวมาข้างต้นว่า ในสาขาภาษาจ้วง-ไต มีสมาชิกสามภาษาคือ ภาษาไต ภาษาปู้อี้ และภาษาจ้วง ผู้เขียนได้เคยนำเสนอข้อมูลในวารสารกระแสวัฒนธรรมมาแล้ว 2 เรื่อง คือ ภาษาปู้อี้ (เมฆม, 2557: 67-76) และภาษาไต (เมฆมและฉวีวรรณ, 2557: 51-64) เพื่อนำเสนอข้อมูลทางภาษาของสาขาจ้วง-ไตให้ครบทั้งสามภาษา ในบทความนี้จึงจะนำเสนอข้อมูลของภาษาจ้วง ส่วนภาษาไทกลุ่มอื่นๆ ก็จะได้นำเสนอในโอกาสต่อไป

1. ข้อมูลสังเขปเกี่ยวกับชื่อเรียกและถิ่นที่อยู่

<http://www.redchina.tv>

ชาวจ้วงเป็นชนกลุ่มน้อยในประเทศจีนที่มีจำนวนประชากรมากที่สุดมีถิ่นฐานอยู่ที่เขตปกครองตนเองเผ่าจ้วงมณฑลกว่างซีเขตปกครองตนเองเผ่าจ้วงและเผ่าเหมียวมณฑลยูนนานและมีส่วนน้อยกระจายอยู่ในบริเวณต่างๆของมณฑลกว่างตงหูหนานก๊วยโจวและเสฉวนเหตุที่มีถิ่นฐานกระจัดกระจายกันมากเช่นนี้คำเรียกชื่อชาวจ้วงจึงมีหลายคำแตกต่างกันไปตามแต่ละพื้นที่ตัวอย่างเช่น

ไป่วจุง /pou4 tsuŋ 6/ หรือ/pou4 ɕuŋ6/ (อักษรจีนเขียนว่า布 壮 Bù Zhuàng) เป็นชื่อเรียกตนเองของชาวจ้วงในพื้นที่ภาคกลางภาคตะวันตกและภาคเหนือของมณฑลกว่างซี

ปู้ย่าย/pu4 jai4/ (อักษรจีนเขียนว่า布 依 Bùyī) เป็นชื่อเรียกตนเองของชาวจ้วงบางส่วนในพื้นที่ภาคเหนือภาคตะวันตกเฉียงเหนือของมณฑลกว่างซีและบริเวณตอนเหนือของเขตปกครองตนเองชาวจ้วง

ชาวแม้วเมืองเหวินซานมณฑลยูนนานซึ่งคำเรียกชื่อนี้เป็นชื่อเดียวกันกับชื่อที่ชาวปู้อี้เรียกตัวเอง ปู้หน่ง/pu4 no ŋ2/ (อักษรจีนเขียนว่า布 侗 Bùdòng) เป็นชื่อเรียกตนเองของชาวจ้วงบางส่วนในพื้นที่ภาคตะวันตกของมณฑลกว่างซีและบริเวณตอนใต้ของเขตปกครองตนเองชาวจ้วงชาวแม้วเมืองเหวินซานมณฑลยูนนาน

¹ ผู้เขียนได้เขียนอธิบายข้อมูลทางชาติพันธุ์วรรณนาเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยเผ่าจ้วงไว้แล้วในหนังสือชื่อ “สารานุกรมชนกลุ่มน้อยในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน” (เมฆม, 2554: 347-354) สามารถอ่านรายละเอียดได้ในหนังสือเล่มดังกล่าว

² ถอดเสียงตามระบบเสียงภาษาจ้วง

บูต่าย/bu6 dai2/(อักษรจีนเขียนว่า布岱 Bùdài) เป็นชื่อเรียกตนเองของชาวจ้วงบริเวณอำเภอคายหย่วน(开远 Kaiyuǎn) อำเภอหมาลี (麻栗 Málì) อำเภอเหวินซาน (文山 Wénshān) ของมณฑลยูนนาน มีชาวจ้วงบริเวณบ้านจินหลง(金龙 Jīnlóng) อำเภอหลงโจว (龙州 Lóngzhōu) มณฑลกวางซีเรียกตนเองคล้ายกันว่า โปถ่าย /pho6 thai2/

ปู้โต๋/pu4 to3/ (อักษรจีนเขียนว่า布土 Bùtǔ) เป็นชื่อเรียกตนเองของชาวจ้วงบริเวณเมืองโย่วเจียง(右江 Yòujiāng) มณฑลกวางซี ในขณะที่อีกฝั่งคือชาวจ้วงบริเวณเมืองจั่วเจียงมณฑลกวางซีเรียกตนเองว่า กั้นโท่/kǎn2 tho3/ คำว่า/kǎn2/ ในที่นี้แปลว่า “คน”

โป้วหม่าน/pou4 ma:n2/ (อักษรจีนเขียนว่า布曼 Bùmàn) เป็นชื่อเรียกตนเองของชาวจ้วงบริเวณเมืองเหอฉี(河池 Héchí) มณฑลกวางซี

โป้วบ้าน/pou4 ba:n3/ (อักษรจีนเขียนว่า布斑 Bùbān) เป็นชื่อเรียกตนเองของชาวจ้วงบริเวณเมืองอู่หมิง(武鸣 Wǔmíng) มณฑลกวางซี

โป้วหล่าว/pou4 lau2/ (อักษรจีนเขียนว่า布佬 Bùlǎo) เป็นชื่อเรียกตนเองของชาวจ้วงบริเวณเมืองเฟิงซาน(凤山 Fèngshān) มณฑลกวางซี

นอกจากนี้ยังมีชื่อเรียกที่ชาวจ้วงถิ่นต่างเรียกตัวเองอีกหลายชื่อเช่น ปู้ย่าง(布样 Bùyàng) ปู้เยว่(布越 Bùyue) ปู้น่า(布那 Bùnà) หงอัน(侗安 Nóngān) ปู้เปียน(布偏 Bùpiān) ถูล่าว(土佬 Tǔlǎo) เกาหลาน(高栏 Gāolán) ปู้หมิ่น(布敏 Bùmǐn) ปู้หลง(布陇 Bùlǒng) ปู้ตง(布东 Bùdōng) เป็นต้น หลังการก่อตั้งสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้รวมเรียกชื่อชนเผ่านี้ว่า “จ้วง” (侗族 Zhuàng Zú) ต่อมาในปี 1965 รัฐบาลจีนได้เปลี่ยนตัวเขียนชื่อเรียกชนกลุ่มนี้เป็น “จ้วง” (壮 Zhuàng) ตามข้อเสนอของโจวเอินหลาย (周恩来 Zhōu Ēnlái) ส่วนชาวจ้วงเห็นชอบให้เรียกชื่อกลางของตนเองว่า/pou4 𠵼u6/

¹จะสังเกตเห็นว่า คำเรียกชื่อชาวจ้วงจะมีคำว่า “ปู้หรือโป้ว” นำหน้า จากการพิจารณาระบบเสียงจะเห็นว่า ภาษาจ้วงส่วนใหญ่เป็นภาษาไทกลุ่มเสียง /p/ (มีบางพื้นที่ที่เป็นกลุ่มเสียง /w/) เมื่อเทียบกับภาษาไทยกลุ่มเสียง /w/ คือคำว่า “ผู้” หมายถึง “คน” ดังนั้นคำเรียกชื่อชาวจ้วงที่มี “ผู้” นำหน้านั้น สันนิษฐานว่าเป็นคำเรียกที่ชาวจ้วงหมายถึง “ผู้” ที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ในแต่ละพื้นที่ ประเด็นนี้เกี่ยวข้องกับชื่อเรียกชาวผู้ไทในประเทศไทย หากเทียบกับชื่อเรียกชาวจ้วงในประเทศจีน มีชาวจ้วงกลุ่มหนึ่งเรียกตัวเองชื่อว่า “บูต่าย” เมื่อเทียบกับภาษาไทยกลุ่ม /w/ ก็จะตรงกับคำว่า “ผู้ไท” ซึ่งก็ตรงกับคำเรียกชื่อชาวผู้ไทในประเทศไทยนั่นเอง

²ในบทความและหนังสือที่ผู้เขียนเคยนำเสนอไปแล้ว ในส่วนของชื่อเรียกชาวจ้วงที่ใช้อักษร 僮 นั้น เนื่องจากคำนี้อ่านได้สองเสียงคือ Tóng กับ Zhuàng จากการตรวจสอบในพจนานุกรมจีน-ไทย (เชิรชัย, 2541: 1051 และ 1444) ในส่วนที่แปลความหมายของเสียงอ่าน Zhuàng แปลความหมายว่า “ชนชาติดิงจู” แต่จากการตรวจสอบข้อมูลในพจนานุกรมอักษรจีน (新华字典, 2011) พบว่าตัวอักษรที่เขียนเป็นชื่อเรียกชาวจ้วงมี 4 ตัวอักษรคือ 𠵼 Zhǒng, 仲 Zhòng, 僮 Zhuàng, 壮 Zhuàng ข้อมูลจากบทความเรื่อง 《浅议傣史溯源 Qiǎnyì Dǎishì Sùyuán》 “เสวนาการสืบสาวประวัติศาสตร์ไต” ในเว็บไซต์ชื่อ Xinhua wang (新华网, 2007) มีข้อมูลว่า อักษรที่พบว่าใช้กล่าวถึงชาวจ้วงในเอกสารโบราณ พบครั้งแรกใช้ว่า 𠵼 Zhǒng ต่อมาเปลี่ยนเป็น 仲 Zhòng หรือ 僮 Zhuàng แต่ในเอกสารโบราณใช้อักษรเหล่านี้เป็นชื่อเรียกชาวผู้ไท ซึ่งเป็นชนเผ่าที่พูดภาษาไทยที่ใกล้ชิดกับชาวจ้วง และเมื่อเทียบกับเสียงที่ชาวจ้วงเรียกตนเองแล้ว อักษร 僮 ที่ใช้เป็นชื่อเรียกชาวจ้วงต้องอ่านว่า จ้วง (Zhuàng) ไม่อ่านว่า ดง (Tóng)

2. ข้อมูลทางภาษา

มีหนังสือภาษาจีนเล่มสำคัญที่ศึกษาภาษาจ้วง ชื่อ ปริทรรศน์ภาษาจ้วงผู้เขียนชื่อ เหว่ยชิงเหวิน และถานกั๋วเซิง (韦庆稳, 覃国生. 1980. 《壮语简志》北京:民族出版社) ได้ศึกษาภาษาจ้วงโดยยึดภาษาจ้วงที่เมืองอู่หมิง (武鸣 Wǔmíng) มณฑลกว่างซีเป็นมาตรฐาน เนื้อหาทางภาษาของบทความนี้อ้างอิงมาจากหนังสือเล่มดังกล่าวนี้ ดังนี้

2.1 ระบบเสียง

2.1.2 พยัญชนะ ภาษาจ้วงมีพยัญชนะต้นเดี่ยว 18 เสียง พยัญชนะต้นควบกล้ำ 5 เสียง และพยัญชนะท้าย 6 เสียง ดังนี้

p	t		k	ʔ	pj	kj	kv
b	d						
m	n	ŋ	ŋ		mj		ŋv
f	s	ɕ	h				
v	l	j	ɣ				

คำอธิบายเพิ่มเติม

- (1) เสียง /pj,kj,mj/ ภาษาจ้วงบางถิ่น ออกเสียงเป็น /p,l,k,l,m,l/ บางถิ่นออกเสียงเป็น /p,k,m/
- (2) เสียง /p,t,k,pj,kj,kv/ ภาษาจ้วงทางใต้มีการเปรียบเทียบต่างของเสียงพ่นลมกับไม่พ่นลม เป็น /p,t,k,pj,kj,kv/ และ /p□,t□,k□,p□j,k□j,k□v/
- (3) เสียง /□/ ภาษาจ้วงแต่ละพื้นที่ออกเสียงต่างกันมาก เช่น /□,r,z,□,hj,hl/ นักวิชาการจีนจัดเสียงกลุ่มนี้เรียกชื่อรวมเป็นกลุ่มพยัญชนะเสียง /r/

¹เป็นหนังสือภาษาจีนในโครงการ “ชุมนุมสารานุกรมประเด็นชนกลุ่มน้อย 5 ประการ ของคณะกรรมการชนกลุ่มน้อยแห่งชาติ” 《国家民委民族问题五种丛书 Guójiā mínwēi mínzú wèntí wǔzhǒng cóngshū》โครงการย่อยเรื่อง “สารานุกรมปริทรรศน์ภาษาชนกลุ่มน้อยของสาธารณรัฐประชาชนจีน” (中国少数民族语言简志丛书 Zhōngguó shǎoshù mínzú yǔyán jiǎnzhì cóngshū) นับเป็นโครงการบูรณาการความรู้เกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยในประเทศที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของจีน เริ่มต้นดำเนินการตั้งแต่ ค.ศ. 1953 ในส่วนของ “ปริทรรศน์ภาษาของชนกลุ่มน้อย” เริ่มดำเนินการในปี ค.ศ. 1956 โครงการย่อยอื่นๆ ได้แก่ 《中国少数民族 Zhōngguó shǎoshù mínzú》 “ชนกลุ่มน้อยของจีน” 《中国少数民族简史丛书 shǎoshù mínzú jiǎnshǐ cóngshū》 “สารานุกรมปริทรรศน์ประวัติศาสตร์ชนกลุ่มน้อยของจีน” 《中国少数民族自治地方概况丛书 Zhōngguó shǎoshù mínzú zìzhì dìfānggàikuàng cóngshū》 “สารานุกรมเขตปกครองตนเองชนกลุ่มน้อยของจีน” และ 中国少数民族社会历史调查资料丛刊 Zhōngguó shǎoshù mínzú shèhuì lìshǐ diàochá zīliào cóngkān》 “สรุพนวัตกรรมข้อมูลการสำรวจประวัติศาสตร์ทางสังคมของชนกลุ่มน้อยของจีน”

²ประเด็นความสัมพันธ์ของเสียง /r,h,kh,k/ ในภาษาตระกูลไทนี้ ผู้เขียนเคยเขียนบทความเรื่อง “เสียงปฏิภาค /r/,k/,kh/ และเสียงปฏิภาคอื่นๆ: หลักฐานความสัมพันธ์ของภาษาจีนกับภาษาไทยในฐานะภาษาร่วมตระกูล” (เมฆม, 2552) และเรื่อง การศึกษาวิเคราะห์ทางภาษาศาสตร์เชิงประวัติศาสตร์ของภาษาตระกูลไท-จีนเรื่อง ความสัมพันธ์ของเสียง /h/ ในภาษาไทยถิ่นอีสานกับเสียง /h/ ในภาษาจีน” (เมฆม, 2553) สามารถอ่านรายละเอียดประเด็นนี้ได้จากบทความดังกล่าว

2.1.2 เสียงสระ ภาษาจ้วงมีเสียงสระเดี่ยว 6 เสียง คือ /a,e,i,o,u, ʉ/ แต่ภาษาจ้วงบางถิ่นมีเสียง /ɔ/ ด้วย และเมื่อสระเดี่ยวมีการประสมกับสระอื่นจะมีการเปรียบเทียบต่างของสระเสียงสั้นกับเสียงยาว ดังนี้

a		e	i	o		u	ʉ	(๑)
ai	a:i	ei		o:i		u:i	ʉ:i	
au	a:u	eu	i:u		ou			
	au							

นอกจากเสียงสระเดี่ยวและสระประสมข้างต้นแล้ว นักภาษาศาสตร์จีนจัดเสียงสระที่มีเสียงพยัญชนะลงท้ายว่าเป็นเสียงสระแบบหนึ่งเรียกว่า “หางสระ” เสียงพยัญชนะที่นับเป็นหางสระมีสองกลุ่มคือ พยัญชนะกลุ่มเสียงกัก ได้แก่ /p,t,k/ และพยัญชนะกลุ่มเสียงนาสิก /m,n,ŋ/

2.1.3 เสียงวรรณยุกต์ ภาษาจ้วงมีพยัญชนะ 6 เสียง ดังตารางต่อไปนี้

หมายเลขกำกับเสียงวรรณยุกต์ ระดับเสียง ตัวอย่างคำ/CV/ ตัวอย่างคำ /CVC/

หมายเลขกำกับเสียงวรรณยุกต์	ระดับเสียง	ตัวอย่างคำ/CV/	ตัวอย่างคำ /CVC/
1	24↘	na1 “หนา”	tam1 “ตำ”
2	31↘	na2 “นา”	Tam2 “เขื่อนกั้นน้ำ”
3	55↘	na3 “หน้า”	tam3 “ทอ”
4	42↘	na4 “น้ำ”	tam4 “ตำน”
5	35↘	na5 “ธนู”	tam5 “ตำ”
6	33↘	no6 “เนื้อ”	tam6 “ขำ, กระเทียม”

เนื่องจากเสียงหางสระที่เป็นกลุ่มพยัญชนะเสียงกัก และความสั้นยาวของเสียงสระมีผลต่อการเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์ จึงมีการวิเคราะห์ให้มีเสียงวรรณยุกต์เพิ่มอีก 4 เสียง แต่ก็เป็นระดับเสียงที่ซ้ำกับวรรณยุกต์ข้างต้น วรรณยุกต์อีก 4 เสียงดังกล่าวคือ

หมายเลขกำกับเสียงวรรณยุกต์	ระดับเสียง	ตัวอย่างคำ /CVC/
7 เกิดกับสระเสียงสั้น	55↘	tap7 “ต๊ับ”
เกิดกับสระเสียงยาว	35↘	ta:p7 “สตูป, ธาตุ”
8 เกิดกับสระเสียงสั้น	33↘	tap8 “ตีบ”
เกิดกับสระเสียงยาว	33↘	ta:p8 “หลัง” (ลักษณะนามของบ้าน)

จากข้อมูลคำศัพท์พบว่า จำนวนคำศัพท์กับระดับเสียงวรรณยุกต์มีข้อสังเกตที่น่าสนใจ คือ คำศัพท์ที่มีวรรณยุกต์เสียง 1 มีจำนวนมากที่สุด และคำศัพท์ที่มีวรรณยุกต์เสียง 4 มีจำนวนคำน้อยที่สุด

2.1.4 โครงสร้างพยางค์ โครงสร้างที่เล็กที่สุดคือ /+C+V/ โครงสร้างที่ใหญ่ที่สุดคือ /+C±C+V±V±C/ ดังตัวอย่างคำต่อไปนี้

CV	po5	เป่า
CVV	dei1	ดี
CVC	va:n1	หวาน
CCV	kve5	กว่า
CCVV	ŋvei6	หน่วย (ผลไม้)
CCVC	phjak7	ผัก

2.2 ระบบคำ

2.2.1 คำโดด ภาษาจ้วงจัดเป็นภาษาคำโดด คือ ไม่มีการเติมหน่วยคำเติม ไม่มีการแปรรูป คำศัพท์เพื่อทำหน้าที่ทางไวยากรณ์ต่างๆ จากข้อมูลพบว่า คำในภาษาจ้วงมีจำนวนพยางค์แบบคำหนึ่งพยางค์ ซึ่งเป็นคำที่มีมากที่สุด และคำสองพยางค์มีจำนวนไม่มาก ตัวอย่างดังนี้

คำหนึ่งพยางค์	pja:i3 ไป	su:n1 สวน	jou5 อยู่	nak7 หนัก	deu1 เดียว
คำสองพยางค์	vum2 va:u2 ค่างดาว	lo4 le2 ปี	yo:ŋ6 yip8 หึ่งห้อย	taŋ1 ŋon2 ตะวัน	buŋ5 ba3 ผีเสื้อ

2.2.2 คำประสม ในภาษาจ้วงมีวิธีการสร้างคำประสมหลายแบบ ได้แก่ 1.แบบรวม คำ คือ การนำคำโดดสองคำที่มีความหมายเหมือนกัน ใกล้เคียงกัน คล้ายกัน เกี่ยวข้องกันหรือตรงข้ามกันมาประกบกัน แต่ละคำมีความเป็นอิสระต่อกัน ไม่ได้มีคำใดทำหน้าที่อย่างใดต่อคำข้างเคียง ความหมายของคำยังเกี่ยวข้องกับคำเดิม 2.แบบขยายความ คือการวางคำที่ทำหน้าที่ขยายตามหลังคำที่แสดงความหมายหลัก 3.แบบประธานกริยา คือ คำประสมที่คำหน้าทำหน้าที่เป็นประธาน คำที่ตามมาเป็นภาคแสดงของประธานข้างหน้านั้น 4.แบบเสริมความ คือ คำประสมที่คำหน้าเป็นคำที่แสดงความหมายหลัก ส่วนคำที่ตามมาทำหน้าที่เสริมความหมายให้ชัดเจนยิ่งขึ้นแต่ไม่ใช่การขยายความ และ 5.แบบกริยากรรม คือ คำประสมที่คำหน้าเป็นคำกริยาและคำที่ตามมาเป็นกรรมที่รับการกระทำของกริยาที่นำมาข้างหน้านั้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

วิธีการวิเคราะห์คำแบบนี้เป็นลักษณะการวิเคราะห์รูปคำและวิธีการสร้างคำประสมในภาษาจีน เมื่อนักวิชาการจีนศึกษาภาษาอื่นๆ ก็จะให้หลักการเดียวกันนี้ในการวิเคราะห์ ดังจะเห็นว่าวิธีการสร้างคำห้าแบบข้างต้น แบบที่ 1 ภาษาไทยเรียกว่าคำซ้อน แต่แบบที่ 2 – 5 เป็นคำประสม ในขณะที่ภาษาจีนถือว่าคำทั้ง 5 แบบเป็นคำประสม

รูปแบบคำประสม	ตัวอย่างคำ	ตัวอย่างคำ	ตัวอย่างคำ	ตัวอย่างคำ
แบบรวมคำ	sa:u5 pat7 กวาด ปัด “ปัดกวาด”	ta1 na3 ตา หน้า “หน้าตา”	ja:k7 yu:u4 ยาก เลว “เลวร้าย”	ku:n1 tan3 กิน สวม“การอยู่ การกิน”
แบบขยายความ	kai5 pou4 ไก่อ ผู้ “ไก่อตัวผู้”	yok8 pit7 นก เป็ด “เป็ด”	phak7 ha:u1 ผัก ชาว “ผักกาดขาว”	lu:k5 sa:u1 ลูก สาว “ลูกสาว”
แบบประธานกริยา	ta1 diŋ1 ตา แดง “อิจฉา”	pa:k7 nak7 ปากหนัก “ปากหนัก”	na3 ba: ŋ1 หน้า บาง “หน้าบาง”	yu:u2 yai2 หู ยาว “ไม่เชื่อฟัง”
แบบเสริมความ	yo:ŋ6 seu6 โล่ง ไส “ฟ้าใส”	hu:n3 keu5 ขึ้น เกลียว “เป็นตะคริว”	kjan1 mou1 เหมียน หมู “กรนเสียงดัง”	yo:ŋ2 pai1 ลง ไป “ต่อไป”
แบบกริยากรรม	mi2 da:ŋ1 มี ตัว “มีท้อง”	om5 kok7 อม(ฝัง) กก(ราก) “ปิดบัง”	yo4 na3 รู้ หน้า “รู้จัก”	naŋ6 du:n1 นั่ง เดือน* “อยู่ไฟ”
* คำนี้จะยืมโดยวิธีการแปลมาจากภาษาจีนคำว่า 坐月 zuòyuè แปลตามตัวคือ นั่ง เดือน หมายถึง การอยู่ไฟ				

2.2.3 การเติมหน่วยคำ วิธีการเติมหน่วยคำแบบนี้เป็นการเติมคำที่มีความหมายในตัวเอง แต่ละคำสามารถเป็นอิสระจากกัน ได้ คำที่นำมาเติมมีลักษณะเป็นการรวมกลุ่มคำ หรือเพื่อบอกความหมายไปในทิศทางเดียวกัน มีสองแบบคือ คำเติมหน้า และคำเติมหลัง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

	คำเติม	ตัวอย่างคำ	ตัวอย่างคำ	ตัวอย่างคำ
คำเติมหน้า	kja:ŋ1 “กลาง”	~hat7 “กลางเช้า”	~ham6 “กลางค่ำ”	~hu:n2 “กลางคืน”
	ma:k7 “หมาก”	~it7 “อู่น”	~puk7 “ส้มโอ”	~ta:u2 “ลูกท้อ”
	pou2 “ผู้”	~sai1 “ผู้ชาย”	~cau1 “เจ้าของ”	~bo:t “คนตาบอด”
คำเติมหลัง	me6 “แม่”	kai5 ~ “ไก่อตัวเมีย”	mou1 ~ “หมูตัวเมีย”	pit7 ~ “เป็ดตัวเมีย”
	pou4 “ผู้”	kai5 ~ “ไก่อตัวผู้”	mou1 ~ “หมูตัวผู้”	pit7 ~ “เป็ดตัวผู้”
	lu:k8 “ลูก”	↳ in ~ “ก้อนหิน”	fak8 ~ “ผัก”	mou1 ~ “ลูกหมู”

2.3 ไวยากรณ์ รูปแบบไวยากรณ์ภาษาจ้วงไม่แตกต่างจากภาษาคำไตในตระกูลเดียวกัน ลักษณะทางภาษาคือนำคำมาเรียงต่อกัน ไม่มีการแปรรูปคำเพื่อให้ทำหน้าที่ทางไวยากรณ์ต่างๆ รูปประโยคสำคัญแบบต่างๆ เป็นดังนี้

(1) โครงสร้างประโยคความเดียวคือ [S.V.O]ตัวอย่างประโยคเช่น /kou1 ญ dam1 คำ pjak7 ผัก/
“ฉันทปลูกผัก” /m2 ญ ming dam1 คำ na2 นา/ “เรอดานา”/ ญau2 เรา kwun1 กิน hau4 ข้าว/ “เรากินข้าว”

(2) มีการใช้คำลักษณนามรูปแบบการใช้คำลักษณนามวางตำแหน่งคำเหมือนภาษาจีน คือ [ตัวเลข
+ ลักษณนาม+นาม] ตัวอย่างประโยคเช่น /yok7 หก tu2 ตัว kai5 ไก่/ “ไก่หกตัว” /ha3 ห้า fa:k8 ผัก mit8 มีด/
“มีดห้าเล่ม”

(3) รูปแบบการใช้คำบ่งชี้ วางคำบ่งชี้ไว้หลังสิ่งที่ต้องการชี้ [นาม/ลักษณนาม + คำบ่งชี้] ตัวอย่าง
ประโยคเช่น /pou4 ผู้ nei4 นี้/ “ผู้นี้(คนนี้)” /an4 อัน han4 นั้น/ “อันนั้น”

(4) การขยายความ มีทิศทางการวางคำขยายต่อจากคำที่ต้องการขยายไปด้านหลัง [นาม/
คุณศัพท์ + ส่วนขยาย] ตัวอย่างประโยคเช่น /ko1 กอ fai4 ไม้ sa:ŋ1 สูง la:i1 หลาย/ “ต้นไม้สูงมาก”
/oi3 อ้อย va:nหวาน ญau6ca:i4¹ เหลือเกิน,มาก/ “อ้อยหวานเหลือเกิน(มาก)”

(5) การแสดงความเป็นเจ้าของในภาษาจ้วงไม่มีคำแสดงความเป็นเจ้าของที่เทียบเท่ากับคำว่า “ของ”
เหมือนภาษาไทย แต่จะใช้คำลักษณนาม /tu6/ “ตัว” วางไว้หน้าผู้ที่เป็นเจ้าของ หรือหน้าสรรพนาม
ในโครงสร้าง [สิ่งที่ถูกเป็นเจ้าของ + tu6 + เจ้าของ]ตัวอย่างประโยคเช่น /ya:n2 เอือน tu6 ตัวkou1 ญ/ “บ้าน
ของฉัน” /nei4 นี้ tuw3 เป็น tu6 ตัวmɯŋ2 มีง/ “นี่เป็นของเธอ”

(6) ประโยคเปรียบเทียบ รูปประโยคคือ [A + คุณศัพท์ + kva5(กว่า) + B] ตัวอย่าง ประโยค
เช่น /mɯŋ2 มีงsaŋ 1 สูง kva5 กว่า kou1 ญ/ “เธอสูงกว่าฉัน” /pou4 ผู้ nei4 นี้ dam1 คำ kva5 กว่า pou4
ผู้ han4 นั้น/ “คนนี้คำกว่าคนนั้น”

2.4 การยืมคำและไวยากรณ์จากภาษาจีน

จากการศึกษาข้อมูลพบว่าภาษาจ้วงไม่เพียงยืมคำศัพท์ภาษาจีนมาใช้เป็นจำนวนมากเท่านั้น
แต่ระบบไวยากรณ์ก็ยืมมาใช้มากด้วยเช่นกัน แต่วิธีการยืมมีลักษณะเด่นคือ หากพูดโดยใช้คำภาษาจ้วงจะ
ใช้ไวยากรณ์แบบภาษาจ้วง แต่หากใช้คำยืมจากภาษาจีนก็จะใช้ไวยากรณ์ตามแบบภาษาจีนด้วย ตัวอย่าง
เช่น

¹คำว่า/ญau6ca:i4/ “เหลือเกิน,มาก” นี้มีความน่าสนใจ คือ มีเสียง ความหมายและรูปแบบไวยากรณ์เหมือนกับภาษาลาวครั้ง
ซึ่งเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่พูดภาษาไทย-กะได มีถิ่นฐานอยู่บริเวณภาคกลางตอนบนของไทย มีชื่อเรียกตนเองว่า “ลาวภูม้ง”
จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์เชื่อได้ว่าบรรพบุรุษชาวลาวครั้งอพยพมาจากอาณาจักรเวียงจันทร์และหลวงพระบาง
พร้อมกับลาวกลุ่มอื่นๆ โดยถูกกวาดต้อนเข้ามาในประเทศไทยในรัชสมัยพระเจ้ากรุงธนบุรีปีพุทธศักราช 2321 และใน
รัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชในปีพุทธศักราช 2334 ไม่นานปีหนึ่ง (ข้อมูลจากเว็บไซต์
องค์ความรู้ภูมิปัญญาของกลุ่มชาติพันธุ์ภาคกลางเข้าถึงได้จาก <http://www.thaiethnicity.com>) ในเว็บไซต์นี้สันนิษฐานว่า
ชื่อเรียกชาวลาว “ภูม้ง” มีที่มาจากชื่อของภูเขาที่มีลักษณะคล้ายระฆัง อยู่ทางด้านตะวันออกเฉียงเหนือของหลวงพระ
บางในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว อันเป็นถิ่นฐานเดิมของลาวครั้ง จากชื่อเรียกของชาวจ้วงน่าจะเป็นข้อ
สันนิษฐานอีกทางหนึ่งเกี่ยวกับชื่อเรียกของชาวลาว “ภูม้ง” ชาวจ้วงมีชื่อเรียกตัวเองขึ้นต้นด้วยคำว่า /pou4 หรือ pu4/ มี
ความหมายว่า “ผู้” ดังนั้นคำว่า “ภู” ในภาษาลาวภูม้ง น่าจะเป็นคำว่า “ผู้” ที่แปลว่า “คน” ประกอบกับข้อสันนิษฐานว่าดิน
แดนดั้งเดิมของชาวลาวครั้งอยู่บริเวณภูเขาประม้ง ก็น่าจะเป็นคำว่า “ผู้ม้ง” ซึ่งหมายความว่า “คนที่อยู่บนภูเขาประม้ง”

	โครงสร้างแบบภาษาจ้วง	โครงสร้างแบบภาษาจีน
การแสดงความเป็นเจ้าของ	/ɣa:n2 เอือน tu6 ตัว kou1 ญ/ “บ้านของญ”	/koŋ6 se5 คอมมุน*ti6 ของ* ɣa:n2เอือน/ “บ้านของพรรคคอมมุน”
การเปรียบเทียบ	/mɯŋ2 มิ่งsa: ŋ1สูง kva5 กว่า kou1 ญ/ “เธอสูงกว่าฉัน”	/mɯŋ2 มิ่งpei3 กว่า*kou1 ญ sa: ŋ1 สูง /“เธอสูงกว่าฉัน”
การขยายความ	/dei1ดี ta4 ɣ a:I จริง/“ดีจริงๆ”	/ɕan1 จริง*dei1 ดี/ “ดีจริงๆ”
* ti6 ยืมมาจากภาษาจีนคำว่า 的 de * pei3 ยืมมาจากภาษาจีนคำว่า 比bǐ * /ɕan1 ยืมมาจากภาษาจีนคำว่า 真zhēn		

2.5 ภาษาถิ่น

นักภาษาศาสตร์จีนใช้เกณฑ์ทางภูมิศาสตร์ประกอบกับเกณฑ์ทางภาษาแบ่งภาษาจ้วงออกเป็นสองถิ่น คือ ภาษาจ้วงเหนือกับภาษาจ้วงใต้ ความแตกต่างของภาษาถิ่นทั้งสองคือมีความแตกต่างของระบบเสียงเล็กน้อย ถัดมาเป็นเรื่องวงคำศัพท์ แบ่งเป็นสามกลุ่มคือ คำศัพท์ร่วมเผ่าพันธุ์ คำศัพท์เฉพาะถิ่น และคำศัพท์ถิ่นย่อย ทำให้แต่ละถิ่นและถิ่นย่อยมีคำศัพท์แตกต่างกันประมาณร้อยละ 20-30% ส่งผลให้การแบ่งพื้นที่ของภาษาถิ่นมีวงจำกัดที่ชัดเจน ส่วนระบบไวยากรณ์มีความแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย ภาษาถิ่นย่อยแต่ละถิ่นมีลักษณะเด่นเฉพาะตัวทางระบบเสียงที่สามารถบ่งบอกความเป็นถิ่นย่อยได้ นักภาษาศาสตร์จีนจึงใช้ลักษณะเฉพาะทางระบบเสียงและวงคำศัพท์เป็นเกณฑ์ในการแบ่งแยกภาษาจ้วงถิ่นเหนือและถิ่นใต้ และใช้เกณฑ์เดียวกันนี้แบ่งแยกภาษาถิ่นย่อยอีกชั้นหนึ่ง ภาษาจ้วงถิ่นเหนือมีจำนวนผู้พูดมากกว่าถิ่นใต้ การกระจายของพื้นที่ถิ่นบริเวณกว้างมากกว่า ตารางต่อไปนี้เป็นารเปรียบเทียบข้อมูลและความแตกต่างของภาษาถิ่นทั้งสอง ดังมีรายละเอียดที่สำคัญดังนี้

	ภาษาจ้วงเหนือ	ภาษาจ้วงใต้
ภาษาถิ่นย่อย	7 ถิ่น ได้แก่ กุ้ยเป่ย์(桂北 Guiběi) หลิวเจียง (柳江 Liǔjiāng) หงสู่ยเหอ(红水河 Hóngshuǐhé) ยงเป่ย์(邕北 Yōngběi) โย่วเจียง(右江 Yòujiāng) กุ้ยเป่ย์น(桂边 Guibiān) ชิวเป่ย์(邱北 Qiūběi)	5 ถิ่น ได้แก่ ยงหนาน(邕南 Yōngnán) จั่วเจียง (左 Zuǒjiāng) เต๋อจิ่ง(德靖 Déjìng)เยี่ยน กว่าง (砚广 Yànguǎng) เหวินหมา(文麻 Wénmá)

	ภาษาจ้วงเหนือ	ภาษาจ้วงใต้
ระบบเสียง	ไม่มีเสียงพ่นลม	มีเสียงพ่นลม /pʰpʰjʰtʰkʰkʰj/
	ไม่มีการเปรียบเทียบของเสียง /ts,tsh,ʈ/ แต่รวมเป็นเสียงเดียว คือ /ʈ/	มีการเปรียบเทียบของเสียงพยัญชนะ /ts,tsh,ʈ/
	มีเสียงพยัญชนะชุด /r/ (บางถิ่นย่อเป็น Y)	ไม่มีเสียงพยัญชนะชุด /r/
	เสียงปฏิภาคถิ่นเหนือ-ใต้ /f-m, p-v, ʎ-l, a-u/	เสียงปฏิภาคถิ่นเหนือ-ใต้ /f-m, p-v, ʎ-l, a-u/
	ระบบเสียงในแต่ละถิ่นย่อมีความสมมาตร ไม่ซับซ้อน	ระบบเสียงมีความซับซ้อน บางถิ่นย่อไม่สมมาตร
วงคำศัพท์	ถิ่นเหนือและใต้มีคำศัพท์ร่วมประมาณ 60-65%	ถิ่นเหนือและใต้มีคำศัพท์ร่วมประมาณ 60-65%
	ความร่วมมือกันของคำศัพท์ในถิ่นย่อประมาณ 70-80%	ความร่วมมือกันของคำศัพท์ในถิ่นย่อประมาณ 70%
ไวยากรณ์	ไม่มีความแตกต่างทางไวยากรณ์ที่ชัดเจน เป็นเพียงการใช้คำไวยากรณ์ต่างกัน เช่น คำแสดงความเป็นเจ้าของ /tu6/ “ของ”	ไม่มีความแตกต่างทางไวยากรณ์ที่ชัดเจน เป็นเพียงการใช้คำไวยากรณ์ต่างกัน เช่น คำแสดงความเป็นเจ้าของ /huŋ1/ “ของ”
	คำกริยามักมีหน่วยคำเติมหน้า /ta-/ เช่น /ta3 ka:i1/ “ขาย” /ta3 ʈau4/ “ซื้อ”	ไม่มีหน่วยคำเติมหน้า /ta-/ เช่น /ka:i1/ “ขาย” /ʈau4/ “ซื้อ”

2.6 ตัวอักษร

ในสมัยชังใต้มีการใช้ภาษาเขียนที่เป็นอักษรจีนแบบเหลี่ยม โดยยืมอักษรจีนแบบ“ลิวชู” (六书 Liùshū) มาใช้ เรียกชื่อว่า /sau1ɕuŋ6/ “สื่อ จ้วง” ใช้แพร่หลายในชุมชนชาวจ้วงเหนือบริเวณถิ่นหลิวเจียง แต่ไม่เป็นที่แพร่หลายมากนัก ส่วนมากใช้สำหรับจดชื่อสถานที่ เขียนเพลงกลอน และบันทึกเรื่องราวเท่านั้น จนกระทั่งเดือนพฤษภาคม ปี ค.ศ.1955 ได้มีการประชุมของคณะทำงานเพื่อพัฒนาระบบการเขียนภาษาจ้วงขึ้น ที่ประชุมมีมติยึดภาษาจ้วงเหนือ ถิ่นอู่หมิง (武鸣 Wǔmíng) เป็นเสียงมาตรฐานใช้อักษรลาตินเป็นอักษรภาษาจ้วง โดยอิงเข้ากับระบบอักษรพินอินของภาษาจีน เริ่มประกาศทดลองใช้ในปี ค.ศ. 1956 – 1957 ต่อมารัฐบาลได้ประกาศรับรองอักษรภาษาจ้วงอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 29 เดือน พฤศจิกายน ค.ศ. 1957 แต่ยังมีสัญลักษณ์ที่ไม่ใช่อักษรลาตินในการเขียนเสียงวรรณยุกต์อยู่ จึงมีการปรับปรุงใหม่ให้ใช้อักษรลาตินทั้งหมด อักษรใหม่นี้รัฐบาลเขตปกครองตนเองกว่างซีจ้วง ได้ประกาศใช้เมื่อ ปี ค.ศ. 1981 และใช้อย่างแพร่หลายมาจนปัจจุบันข้อมูลระบบการเขียนต่อไปนี้ปรับปรุงจากเว็บไซต์ชื่อ Rauz ซึ่งเป็นเว็บไซต์ที่เป็น

สื่อกลางเผยแพร่ข้อมูลภาษาและวัฒนธรรมจ้วง ภาษาปู้อี และกลุ่มชาติพันธุ์เหลียว (僚 Liáo) ในประเทศจีน ซึ่งเป็นการทำงานร่วมกันของสมาคมวิจัยวัฒนธรรมลั่วเขว สมาคมจ้วงศึกษากว่างซี และ

ศูนย์วิจัยจ้วง-ต้งศึกษา มหาวิทยาลัยชาติพันธุ์ส่วนกลาง (中央民族大学壮侗学研究所广西壮学学会广西骆越文化研究会) เข้าถึงได้ทาง <http://www.rauz.net.cn/> (C. = พยัญชนะ V.=สระ IPA = สัทอักษรสากล T.= วรรณยุกต์)

C.	IPA	C.	IPA	C.	IPA	C.	IPA	C.	IPA	V.	IPA	V.	IPA	V.	IPA	V.	IPA	T.	IPA
b	/p/	mb	/b/	m	/m/	f	/f/	v	/v/	a	/aː/	ae	/a/	e	/e/	i	/i/	-	24↘
d	/t/	nd	/d/	n	/n/	s	/θ/	l	/l/	o	/oː/	oe	/o/	u	/u/	w	/w/	z	31↘
g	/k/	gv	/k ^w /	ng	/ŋ/	h	/h/	r	/ɣ/									j	55↘
c	/c/	y	/j/	ny	/ɲ/			ngv	/ŋ ^w /									x	42↘
by	/p ^j /	gy	/k ^j /	my	/m ^j /													q	35↘
																		h	33↘

ตัวอย่างภาษาจ้วงที่เขียนโดยอักษรจ้วงใหม่									
คำจ้วง	คำแปล	คำจ้วง	คำแปล	คำจ้วง	คำแปล	คำจ้วง	คำแปล	คำจ้วง	คำแปล
faiz	ไฟ	gaeuq	เก่า	vai	ควาย	bi	ปี	roek	เลขหก
ndaej	ใต้	ndei	ดี	mwngz	มิ่ง	hawj	ให้	neangh	นั่ง
lai	หลาย	nohmou	เนื้อหมู	mbin	บิน	neix	นี้	lan	หลาน
hao	ขาว	beix	พี่	raeuz	เรา	dai	ตาย	rox	รู้
gaeq	ไก่	boh	พ่อ	bya	ปลา	haj	เลขห้า	miz	มี

คำนี้เป็นคำที่ปรากฏในเอกสารโบราณของจีนที่ใช้เรียกชื่อชนร้อยเผ่า โดยเฉพาะกลุ่มชาติพันธุ์ที่พูดภาษาตระกูลไทหรือใกล้เคียงกับตระกูลไท เช่น ปู้อิ ไต หลี จ้วงเกอลาว เหมานาน มู่หล่าว เป็นต้น ในเว็บไซต์นี้ใช้คำว่า 布僚(Bùliáo)เป็นชื่อเว็บไซต์ โดยเขียนเป็นภาษาจ้วงว่า Bouxraeuz ตรงกับคำว่า “ผู้-เรา” หมายความว่า “คนของพวกเรา” ถิ่นฐานของ “ผู้-เรา” อยู่บริเวณตะวันตกเฉียงใต้ของจีนเรื่อยไปจนถึงตอนเหนือของเวียดนาม ได้แก่ จ้วง ปู้อิ ไต นุง และเรียกคนกลุ่มนี้ทั้งหมดว่าเป็น 僚人Liáorén“ชาวเหลียว”

บทสรุป

บทความนี้เรียบเรียงขึ้นโดยอ้างอิงผลงานของนักวิชาการจีน เมื่อเปรียบเทียบกับการศึกษาของนักภาษาศาสตร์ไทยหรือตะวันตกแล้วจะเห็นว่ามีความแตกต่างกันอยู่บ้างเช่น การศึกษาเรื่องระบบเสียงนักภาษาศาสตร์จีนมองว่าสระที่นอกเหนือจากสระเดี่ยวและสระประสมแล้ว สระที่มีพยัญชนะท้าย /m n ŋ/ และ /p t k/ ก็จัดว่าเป็นเสียงสระชนิดหนึ่ง ทำให้นักภาษาศาสตร์จีนวิเคราะห์ว่ามีเสียงสระเป็นจำนวนมาก บางภาษามีเสียงสระนั้บร้อยเสียง รวมไปถึงการวิเคราะห์เสียงวรรณยุกต์ก็นำพยัญชนะท้ายเหล่านี้เป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์อีกด้วย ซึ่งความจริงแล้วหากพิจารณาเฉพาะเสียงสระเดี่ยวและสระประสมอย่างทีนักภาษาศาสตร์ทั่วไปศึกษา ก็จะพบว่าไม่ได้มีเสียงสระมากมายถึงเพียงนั้น เสียงวรรณยุกต์ก็มีจำนวนน้อยกว่าหรือวิธีการศึกษาโครงสร้างของคำและไวยากรณ์ก็พบว่านักภาษาศาสตร์จีนใช้รูปแบบและโครงสร้างของภาษาจีนไปศึกษาภาษาอื่นๆ ซึ่งอาจจะเป็นมูลเหตุที่ทำให้ไม่ได้วิเคราะห์ลักษณะทางภาษานั้นๆอย่างแท้จริง แต่จะเป็นการอธิบายภาษาอื่นโดยใช้หลักไวยากรณ์ภาษาจีนปัญหาอีกประการหนึ่งที่พบก็คือ เมื่อนักภาษาศาสตร์ศึกษาภาษาหนึ่งๆ แล้วไม่ได้ตรวจสอบข้อมูลคำศัพท์ที่นำมาวิเคราะห์หรือไม่ทราบว่าเป็นคำศัพท์แท้ๆของภาษาเหล่านั้นหรือไม่ ทำให้บางครั้งวิเคราะห์เสียงที่เกิดจากคำยืมว่าเป็นเสียงในภาษานั้น ก็จะเกิดความผิดพลาดได้แต่อย่างไรก็ตาม ข้อดีและข้อได้เปรียบของการศึกษาภาษาของชนกลุ่มน้อยในประเทศจีนโดยนักภาษาศาสตร์จีนก็คือความรู้ภาษาจีน ตัวอย่างการศึกษาภาษาจ้วงจะเห็นว่ามีการยืมศัพท์ภาษาจีน (ฮั่น) ทั้งที่เป็นคำยืมเก่า (ก่อนปฏิวัติวัฒนธรรม) และคำยืมใหม่ (หลังปฏิวัติวัฒนธรรม) รวมทั้งคำศัพท์ร่วมโบราณเป็นจำนวนมาก หากนักภาษาศาสตร์ที่ไม่มีความรู้ภาษาจีนเข้าไปศึกษาภาษาจ้วง ก็อาจจะวิเคราะห์ผิดพลาดได้เช่นเดียวกัน

แม้ว่าในประเทศไทยมีการศึกษาเกี่ยวกับภาษาจ้วงบ้างแล้ว ส่วนใหญ่เป็นงานด้านพจนานุกรม เช่นผลงานของ ปราณี (2535) สมทรงและคณะ(2539) สุริยา(2548) สมทรงและนินเชียวหาง (2549) Somsong (2006) เป็นต้นและมีบทความเกี่ยวกับการวิเคราะห์ภาษาบ้าง เช่น Somsong Burusphat and Qin Xiaohang (2012) แต่บทความเรื่องนี้ได้นำเสนอให้เห็นมุมมองการศึกษาภาษาจ้วงของนักภาษาศาสตร์จีนอย่างน้อยเราก็ได้ทราบมุมมองและวิธีการทางภาษาศาสตร์ของนักภาษาศาสตร์จีนในการศึกษาภาษาอื่น ทั้งนี้เพื่อให้นักภาษาศาสตร์ไทยมีความเข้าใจหากมีโอกาสได้ทำงานร่วมกับนักวิชาการจีน

เอกสารอ้างอิง

- เชียรชัย เอี่ยมวรเมธ. (2541). *พจนานุกรมจีน-ไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ : อักษรพิทยา.
- ปราณี กุลละวณิชย์. (2535). *พจนานุกรมจ้วงใต้ – ไทย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เมฆฉ สอดส่องกฤษ. (2552). เสียงปฏิภาค /r/,/k/,/kh/ และเสียงปฏิภาคอื่นๆ: หลักฐานความสัมพันธ์ของภาษาจีนกับภาษาไทยในฐานะภาษาร่วมตระกูล. *วารสารมนุษยศาสตร์ปริทรรศน์*. 31 (ประจำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552).
- . (2553). การศึกษาวิเคราะห์ทางภาษาศาสตร์เชิงประวัติศาสตร์ของภาษาตระกูลไท-จีน เรื่อง ความสัมพันธ์ของเสียง / h / ในภาษาไทยถิ่นอีสานกับเสียง / h / ในภาษาจีน. *วารสารศิลปศาสตร์*. 2(2), 68-90.

- . (2554). การศึกษาทางภาษาศาสตร์เชิงประวัติศาสตร์เรื่อง คำศัพท์ร่วมเชื้อสายไท-จีนในภาษาไทยถิ่นอีสาน. **The Journal. Journal of the Faculty of Liberal Arts.** 7(2), 125-149.
- . (2554). สารานุกรมชนกลุ่มน้อยในประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน. อุบลราชธานี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- . (2557). ภาษาปู้อี้ : ภาษาที่ใกล้ชิดกับภาษาไทยในประเทศจีน. **วารสารกระแสวัฒนธรรม.** 28(15), 67-76.
- . และ ฉวีวรรณ ว่องเจริญกุล. (2557). ชนกลุ่มน้อยเผ่าไต: พี่น้องเผ่าไทในสิบสองปีนนา สาธารณรัฐประชาชนจีน. **วารสารกระแสวัฒนธรรม.** 27(15), 51-64.
- สมทรง นุรุษพัฒน์และคณะ. (2539). ภาษาและวัฒนธรรมของชนชาติกัม-ไต (จ้วง-ต้ง): รายการคำศัพท์. กรุงเทพฯ: บริษัทสหธรรมิกจำกัด.
- สมทรง นุรุษพัฒน์และฉินเซียวหาง. (2549). **พจนานุกรมจ้วงเหนือ-จีน-ไทย-อังกฤษ.** กรุงเทพฯ: เอกพิมพ์ไท.
- สุริยา รัตนกุล. (2548). **นานาภาษาในเอเชียอาคเนย์: ภาษาตระกูลไท.** กรุงเทพฯ: สหธรรมิก.
- Somsong Burusphat and Qin Xiaohang. (2012). Zhuang word structure. **Journal of Chinese Linguistics** . 40(1), 56-83.
- 韦庆稳，覃国生. (1980). 《壮语简志》. 北京：民族出版社.
- (เหวยชิงเหวิน และถานกว๋อเซิง. (1980). **ปริทรรศน์ภาษาจ้วง.** ปักกิ่ง: สำนักพิมพ์ชาติพันธุ์) **องค์ความรู้ภูมิปัญญากลุ่มชาติพันธุ์ภาคกลาง.** (ม.ป.ป.). วันที่ค้นข้อมูล 15 มีนาคม 2558, **เว็บไซต์:** <http://www.thaiethnicity.com>
- 波涛魔涯，笔名. (2007). 《浅议傣史溯源》(新华网) **搜索日期.** 2015年3月10日.
- (Botaomoya (นามปากกา). (2550). **เสวนาการสืบสาวประวัติศาสตร์ไต.** วันที่ค้นข้อมูล 10 มีนาคม 2558, จาก Xinhua Wang **เว็บไซต์:** <http://bncdcywm.home.news.cn/blog/a/010100017BB5012049E7FBFE.html>)